

Arbeids- og sosialdepartementet - ASD
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Vår referanse: 14/00887-8
Arkivkode: F00
Saksbehandler: Kjell-Olav Gammelsæter
Deres referanse:
Dato: 03.07.2014

Et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov, høringsvar

Arbeids- og sosialdepartementet sendte den 13. mai ut på alminnelig høring et forslag til enkelte endringer i de arbeidsrettede tiltakene.

KS Bedrift vil herved gi sine merknader og kommentarer. KS Bedrift organiserer om lag 500 bedrifter med kommunalt og privat/ideelt eierskap innen flere sektorer, bl.a. helse og rehabilitering.

Generelle merknader

Det er bra at regjeringen ønsker å bidra til nytenkning i arbeidsmarkedspolitikken og ønsker forenkling av regelverk som kan oppfattes som komplisert og rigid. Vi syns derimot at det er betenkelig at det fremmes forslag som kan få store konsekvenser for flere brukergruppen uten at dette sees i sammenheng med meldingen om arbeidsmarkedspolitikken som er planlagt lagt fram for Stortinget i høst.

Slik dette legges opp vil ulike grupper som sykmeldte, arbeidssøkere og brukere med nedsatt arbeidsevne falle inn under samme tiltak. Med anbudskrav og kriterier som over år har vist seg vanskelig å definere, er vi redd for at pris blir mest utslagsgivende. Dette tror vi på sikt vil ramme de svakeste gruppene. For personer med nedsatt funksjonsevne vil ofte nærhet til hjemsted også være viktig. Ikke alle deler av Norge har et velfungerende marked for denne typen tjenester.

Vi håper derfor dette er synspunkter som ivaretas og utredes nærmere.

Merknader til enkeltpunkter i forslaget

Forenkling

Ønsket om en harmonisering og forenkling av regelverket er i utgangspunktet bra. Men en forenkling som gjør at ulike kategorier med svært forskjellige behov som sykmeldte, arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne skal forholde seg til det samme regelverket, tror vi blir problematisk. Ikke minst tror vi at dette kan få uheldige følger for brukerne med de største bistandsbehovene og vil kunne medføre at de som «står lengst unna» det ordinære arbeidslivet på sikt faller utenfor, eksempelvis personer med varig nedsatt arbeidsevne.

Bruk av anbud

I høringsforslaget framheves at bruk av anbud vil gi økt kvalitet og mangfold av leverandører. Det er godt mulig en vil få flere aktører, men om det vil medføre til bedre kvalitet er vi mer usikker på. Ved at det pr i dag ikke finnes klare og gode kriterier for kvalitet som NAV kan legge til grunn i en anbudsrunder, vil det være en stor risiko for at pris og ikke kvalitet vil bli det utslagsgivende kriteriet.

Manglende marked

Et anbudssystem forutsetter et marked med flere aktører som kan tilby sine tjenester. Det er ikke alle steder i landet det vil være tilstrekkelig antall tilbydere av denne typen tjenester til at det vil være et fungerende marked. Vi har derfor vanskelig for å se at bruken av markedet vil bidra vesentlig til fornying av tjenestetilbudet utenfor sentrale strøk. For mange er nærhet til hjemmet og lokalmiljøet viktig. Mange av disse vil da ha lite glede av en omlegging til et anbudssystem. Da tror vi forhåndsgodkjente bedrifter, gjerne med kommunalt eierskap, er en bedre løsning.

Anbudslengde

Av erfaring tar det tid å bygge opp kompetanse, arbeidsmarkedstilbud og tiltaksplasser. Regelverket bør derfor inneholde nærmere angivelse av det anbudssystemet som skal benyttes, f.eks. med hensyn til lengden på anbudskontraktene. Kort lengde på kontraktene vil medføre problemer hos leverandørene med oppbygging av kompetanse på grunn av usikkerhet om framtidige kontrakter. Dette kan også medføre at tilbud til den del av brukergruppen som har de mest komplekse behov for tiltak, ikke blir prioritert av leverandørene. Dagens system med bedrifter som er forhåndsgodkjente av myndighetene, har hatt den klare fordel at bedriftene da har en forutsigbarhet som gjør det lettere å prioritere kompetanseoppbygging hos sine ansatte og utvikle gode arbeidsmarkedstilbud..

Samfunnsbedrifter

Dagens vekst- og attføringsbedrifter er «samfunnsbedrifter» og en del av det offentliges ansvar for å inkludere flest mulig i det ordinære samfunns- og arbeidslivet. Det kommunale eierskapet i disse bedriftene er positivt, og nært samarbeid mellom NAV og disse bedriftene er en forutsetning for å oppnå gode resultater i arbeidet. Et anbudssystem forutsetter som prinsipp en viss avstand mellom innkjøper og tilbyder / leverandør. Dette vil være en ulempe for arbeidet innen dette feltet.

Personvern

Et annet forhold som ikke er berørt i tilknytning til bruk av anbud innen dette feltet, er forholdet til personvernet. Særlig for gruppen med brukere med behov for sammensatt og utstrakt bistand er det nødvendig med tilgang til sensitive personopplysninger og dermed krav til konsesjon til den som er behandlingsansvarlig. Dette er forhold som må avklares.

Oppsummering

KS Bedrift synes det er bra at regjeringen ønsker å bidra til nytenkning i arbeidsmarkedspolitikken. Men høringsforslaget vil medføre konsekvenser som må vurderes i en mer helhetlig sammenheng, og det bes om at høringsforslaget tas inn og behandles nærmere i den varslede stortingsmeldingen.

Det er neppe riktig å anse brukergruppen for de arbeidsrettede tiltakene som felles og ensartet. Det vil fortsatt være et klart behov for en differensiert tilpasning av tiltakene til de forskjellige kategorier av brukere.

Hilsen

Tone M. Berset
for Bjørg Ravlo Rydsaa
Direktør i KS Bedrift

Kjell-Olav Gammelsæter
Kjell-Olav Gammelsæter
Fagleder for samfunnskontakt

Kopi:
KS
Kommunal- og regionaldepartementet

